

1927 1972

GODINA

„BRESTOVAC“

**druni
kombinat
Garešnica**

*Izdavač: »BRESTOVAC« drveni kombinat Garešnica
Za izdavača Ivan Mavrić*

Urednik Vlado LOPEC

*Stručni suradnici: Franjo Najman, Josip Leustek, Slavko Vujić,
Ivan Ban, Milan Lopec, Ivan Bobinac, Valent Ivšić, Ankica Kežman,
Božica Surla, Josip Hebl, Vid Fašaić i Vlado Lopec*

Fotografije: Mato Kostelac, te arhivi i privatni albumi

Tehnički urednik i likovna oprema Josip Tropčić

Lektor i korektor Mira Šušnjar

Meter Stjepan Bogović

Tisak Narodna tiskara i knjigovežnica Kutina

Naklada 1.500 primjeraka — studeni 1972.

45. obljetnica
Drvnog
kombinata
»BRESTOVAC«
Garešnica

Predgovor

Ova je monografija nastala kao plod oživljavanja uspomena na osnivanje, rad i postojanje jednog od najvećih radnih kolektiva garešničke općine, koji se veoma brzo razvijao i od predratne Jugoslavije do danas postao Kombinat s više od 600 radnika.

Povijest Kombinata počela je gotovo prije pola stoljeća. Nije pouzdano utvrđeno kojega je datuma, između dva rata, Dioničko društvo »Nihag« počelo na najprimitivniji način eksploatirati šume Moslavačke gore i kada je uvelo klasičnu pilansku preradu drveta.

Od nekada skromne, kapitalističke tvornice, danas je »BRESTOVAC« postao Kombinat s godišnjim ukupnim prihodom od pedeset milijuna dinara i suvremenom tehnologijom u pilanskoj i parketarskoj proizvodnji i u proizvodnji namještaja.

Želio bih skrenuti pažnju čitalaca na nekoliko stvari:

Trudio sam se da što vjernije prikažem istinski tok događaja postanka Kombinata i mjesta u kojemu je postao, a kojega još ni danas nema u zemljopisnim kartama.

Nije namjera ni knjige ni njezina autora da ovo bude građa za znanstveno-povijesno proučavanje, već želimo da ovo prvenstveno bude podsjetnik na jedno minulo razdoblje. Zato molim sve one, koji o postanku Brestovca znaju više od mene, da ne zamjere eventualna odstupanja od prikazivanja događaja u onom obliku kako su ih oni zapamtili.

Ova je knjiga rađena na temelju sjećanja mnogih ljudi od kojih je većina već dobrano zakoračila u drugu polovinu svog života. Razumljivo je da knjiga ovakve vrste ne može nastati ako čovjek ne sluša predratne radnike, prouči njihove spise i druge brojne dokumente iz kojih onda crpi podatke i donosi zaključke koji su najbliži istini.

Zato će, možda, poneki sudionik događaja iz doba stvaranja i početka našeg Kombinata zaključiti da poneki pojam, izraz ili podatak ne odgovara (njegovoj) istini. Ipak, nadam se da to neće smetati cjelovitom dojmu koji je često sastavljen iz bližjih sjećanja pojedinaca.

Svrha je ove knjige da oživi uspomenu na jednu epohu u kojoj je izrastao i nastao »BRESTOVAC«.

Vlado Lopec

S A D R Z A J

<i>Predgovor urednika</i>	str. 7
<i>Riječ Slavka Bosanca, predsjednika</i>	
<i>Skupštine općine Garešnica</i>	str. 9
<i>Riječ Ivana Mavrića, dipl. inž.</i>	
<i>glavnog direktora Kombinata</i>	str. 11
<i>Bili su direktori</i>	str. 13
BRESTOVAC NEKAD I SAD	str. 15
<i>Vila u izgradnji</i>	str. 25
<i>Ukinuta stečajna prava</i>	str. 25
POČETAK JE BIO SKROMAN	str. 27
<i>Čije su bile šume</i>	str. 27
<i>Povijest pilane počinje 15. 12. 1927.</i>	str. 33
<i>Kriza hiperprodukcije</i>	str. 35
<i>Pilana je opet oživjela</i>	str. 37
DVA STRAJKA PILANSKIH RADNIKA	str. 39
<i>Tako je počelo</i>	str. 43
PRVI STRAJK U BRESTOVCU 1935. godine	str. 47
DRUGI STRAJK U BRESTOVCU 1936. godine	str. 55
<i>Pregovori za prestanak štrajka</i>	str. 59
<i>Izbijanje i razvoj štrajka</i>	str. 65
<i>Radnici traže radnički dom</i>	str. 69
PRVE PARTIZANSKE AKCIJE	str. 73
SVJEDOCI DOGAĐAJA — Ankica Kežman	str. 79
SVJEDOCI DOGAĐAJA — Božica Surla	str. 87
KAKO JE OSNOVANO SD »PROLETER«	str. 95
RAT JE PROHUJAO	str. 99
<i>Nova pilana na starom mjestu</i>	str. 99
GRADI SE TVORNICI NAMJEŠTAJA	str. 105
SVJEDOCI DOGAĐAJA — Vid Fašaić	str. 107
SVJEDOCI DOGAĐAJA — Slavko Vujić	str. 115
KAKO SE RAZVIJALO SAMOUPRAVLJANJE	str. 119
KOMBINAT PROŠIRUJE PROIZVODNJU	str. 133
<i>Katastrofalni požar u pilani 1967. godine</i>	str. 135
45. GODINA NEUMORNOG RADA	str. 137
INVESTICIJE I POLITIKA INVESTIRANJA	str. 143
<i>Društveno-političke organizacije Kombinata</i>	str. 143
<i>Cilj i sadržaj privredne reforme</i>	str. 145
<i>Uvjeti života i rada</i>	str. 147
NEUSPJELA INTEGRACIJA	str. 149
MALOPRODAJNA TRGOVAČKA MREŽA	str. 151
»BRESTOVAC« MODERAN KOMBINAT	str. 153
<i>Pregled kroz tehnološki proces</i>	str. 153
<i>Od gradnje Tvornice namještaja do »rustice«</i>	str. 157
<i>»Brestovac« na 4 kontinenta</i>	str. 159

<i>Sirovinski izvori »Brestovca«</i>	<i>str. 159</i>
<i>Sve o Tvornici parketa</i>	<i>str. 161</i>
<i>Održavanje i energetika</i>	<i>str. 163</i>
<i>Restoranske usluge</i>	<i>str. 165</i>
<i>Kadrovi »Brestovca«</i>	<i>str. 165</i>
<i>Bilance i brojke</i>	<i>str. 167</i>
<i>DRUGI O NAMA — S G »Bjelovar«</i>	<i>str. 173</i>
<i>POPIS RADNIKA KOMBINATA 1. 6. 1972. godine</i>	<i>str. 177</i>
<i>CESTITALI SU NAM JUBILEJ</i>	
<i>Predsjednik Sabora SRH Jakov Blažević</i>	<i>str. 187</i>
<i>Potpredsjednik Republičkog vijeća Sabora SRH</i>	
<i>Nikola Sušnjar — Geno</i>	<i>str. 188</i>
<i>Poslovno udruženje proizvođača drvne industrije</i>	
<i>Zagreb</i>	<i>str. 190</i>
<i>»Exportdrvo« Zagreb</i>	<i>str. 191</i>
<i>Osnovna privredna komora Bjelovar</i>	<i>str. 192</i>
<i>Šumsko gospodarstvo »Bjelovar«</i>	<i>str. 193</i>
<i>Općinsko sindikalno vijeće Garešnica</i>	<i>str. 194</i>
<i>Sumarija Garešnica</i>	<i>str. 195</i>
<i>»Papuk« DIK Pakrac</i>	<i>str. 196</i>
<i>»Exportdrvo — Česma« Bjelovar</i>	<i>str. 197</i>
<i>SADRŽAJ</i>	<i>str. 199</i>
<i>BIBLIOGRAFIJA</i>	<i>str. 200</i>

BIBLIOGRAFIJA

1. Zbornik Moslavine — grupa autora,
2. Zbornik dokumenata i podataka o narodnooslobodilačkom ratu — grupa autora Vojnog instituta Beograd,
3. »Nogomet 1908 — 1955.« — Bjelovarski nogometni podsavez — grupa autora,
4. Priručnik za historiju međunarodnog radničkog pokreta — autor Ljubinka Krešić,
5. Industrija Hrvatske i Slavonije 1924. g. — autor Josip Lakatoš,
6. Zapisnici, izvještaji i analize iz arhive organa upravljanja Kombinata,
7. Podaci iz Historijskog arhiva i Sveučilišne biblioteke u Zagrebu